
Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

2015/2116(INI)

15.3.2016

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

προς την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2000/78/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία («οδηγία για την ισότητα στην απασχόληση»)
(2015/2116(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Michaela Šojdrová

PA_NonLeg

PE575.126v02-00

2/7

AD\1089297EL.doc

EL

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων καλεί την Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση εφαρμογής της Επιτροπής αναφέρει ότι και τα 28 κράτη μέλη έχουν μεταφέρει την οδηγία στην εθνική τους νομοθεσία, αλλά η νομοθεσία αφ' εαυτής δεν αρκεί, για να διασφαλίσει την πλήρη ισότητα, και πρέπει να συνδυαστεί με τη δέουσα δράση στον τομέα της πολιτικής· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν ήδη εγκριθεί από το Κοινοβούλιο μέτρα πολιτικής όπως η οδηγία σχετικά με τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων σε θέσεις μη εκτελεστικών διοικητικών στελεχών των εισιγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών και συναφή μέτρα, και λαμβάνοντας υπόψη ότι τέτοιου είδους μέτρα έχουν τη δυνατότητα να βοηθήσουν στην επίτευξη μεγαλύτερης ισότητας για τις γυναίκες στον τομέα απασχόλησης και να βελτιώσουν την πρόσβαση των γυναικών σε ανώτερες διοικητικές θέσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νομοθεσία πρέπει να θεωρείται εργαλείο ζωτικής σημασίας για την επίτευξη της ισότητας των φύλων, αλλά πρέπει να συνδυάζεται με κανονιστικές διαδικασίες και εκστρατείες προκειμένου να γίνει πράξη η ισότητα των φύλων, όχι μόνο στη νομοθεσία, αλλά και στην κοινή γνώμη·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει ήδη γίνει αξιολόγηση της εφαρμογής και της μεταφοράς της οδηγίας 2006/54/EK, και ότι το Κοινοβούλιο, στην έκθεσή του της 25ης Ιουνίου 2015, εξέφρασε σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά την υλοποίηση των διατάξεων της οδηγίας σχετικά με την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κοινωνικές ανισότητες, ιδίως σε ό,τι αφορά την ισότητα στην απασχόληση, μπορούν να καταπολεμηθούν μόνο με πολιτικές που διασφαλίζουν την καλύτερη κατανομή του πλούτου, στη βάση της αύξησης των πραγματικών μισθών, της προώθησης της ρύθμισης της εργασίας και του ωραρίου εργασίας και της προστασίας της εργασίας, ιδίως μέσω των συλλογικών διαπραγματεύσεων και της κατοχύρωσης της καθολικής, δωρεάν και ποιοτικής πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες πλήρτονται περισσότερο από την ανεργία και αποτελούν θύματα αρνητικών διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, ιδίως δε οι μητέρες και οι γυναίκες που επιθυμούν να γίνουν μητέρες·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι κυρίως οι γυναίκες φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για τη φροντίδα των παιδιών, των ηλικιωμένων, της οικογένειας και του νοικοκυριού, και ότι η ευθύνη αυτή είναι μεγαλύτερη αν έχουν παιδιά με αναπηρίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εν λόγω ευθύνες έχουν άμεση επίδραση στη σταδιοδρομία των γυναικών και επηρεάζουν αρνητικά τις συνθήκες απασχόλησής τους, όταν για παράδειγμα τις υποχρεώνουν να προσφεύγουν σε θέσεις μερικής απασχόλησης ή σε πιο επισφαλείς μορφές απασχόλησης, και ότι όλοι αυτοί οι παράγοντες δημιουργούν μισθολογικό και συνταξιοδοτικό χάσμα·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μονογονείς οικογένειες, ιδίως οι μόνες μητέρες, συγκαταλέγονται πολύ πιο συχνά μεταξύ των φτωχών εργαζόμενων και ότι όλα τα μέτρα

που θεσπίζονται πρέπει να εστιάζουν στις μονογονεϊκές οικογένειες:

- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ευρύ φάσμα προσόντων και δεξιοτήτων που αποκτούν οι γυναίκες λόγω της ανάληψης οικογενειακών ευθυνών εμπλουτίζει τις προσωπικές και επαγγελματικές τους δεξιότητες, και, επομένως, οι δεξιότητες αυτές θα πρέπει να αναγνωρίζονται από την κοινωνία και τους εργοδότες·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει μια μείζονα οικονομική, χρηματοπιστωτική και κοινωνική κρίση που πλήγτει ιδιαίτερα τις γυναίκες στην αγορά εργασίας και στην προσωπική τους ζωή, καθώς αυτές είναι πιο πιθανόν να βρεθούν σε επισφαλείς θέσεις εργασίας, να καταστούν άνεργες και να μην έχουν κάλυψη κοινωνικής ασφάλισης·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη πραγματικά αποτελεσματικής νομοθεσίας που να προωθεί την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής οδηγεί σε διακρίσεις εις βάρος των εργαζόμενων γονέων·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες εξακολουθούν να υφίστανται πολλαπλές, άμεσες και έμμεσες διακρίσεις στην αγορά εργασίας, παρά την εφαρμογή σε θεωρητικό επίπεδο της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν πολλές διαφορετικές μορφές έμμεσων διακρίσεων, και πρέπει όλες να καλύπτονται από τον ενιαίο ορισμό, καθώς οι διακρίσεις δημιουργούνται όταν διαφορετικοί κανόνες εφαρμόζονται σε παρόμοιες καταστάσεις ή όταν ο ίδιος κανόνας εφαρμόζεται σε διαφορετικές καταστάσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες δεν έχουν πάντοτε επίγνωση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο της υπάρχουσας ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας για την ισότητα και τις διακρίσεις, ή αμφισβητούν την αποτελεσματικότητα της καταγγελίας περιστατικών διακριτικής μεταχείρισης· τονίζει, ως εκ τούτου, τη σημασία της ενημέρωσης και των εντύπων με οδηγίες, των εκστρατειών ευαισθητοποίησης και των δικτυακών πυλών πληροφόρησης·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει την ευθύνη να εποπτεύει την υλοποίηση της οδηγίας 2000/78/EK σε κάθε κράτος μέλος, καθώς και να αναφέρει και να αντιμετωπίζει οποιεσδήποτε ελλείψεις κατά την εφαρμογή της:
1. επισημαίνει με ανησυχία την έλλειψη νομολογίας που να παρέχει ερμηνεία των «έμμεσων διακρίσεων» σε ορισμένα κράτη μέλη, καθώς και τις δυσκολίες που προκάλεσε ο ορισμός τους κατά τη μεταφορά της οδηγίας σε ορισμένα κράτη μέλη· συνιστά την παροχή συμβουλών από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη σε τέτοιες περιπτώσεις ερμηνευτικών δυσχερειών·
  2. ζητεί από τα κράτη μέλη να αναπτύξουν ταξινομήσεις των επαγγελμάτων και συστήματα αξιολόγησης ουδέτερα ως προς το φύλο ως απαραίτητα μέτρα για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης·
  3. καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν δωρεάν και υψηλής ποιότητας δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες να παρέχουν την κατάλληλη και αναγκαία φροντίδα και αρωγή στα παιδιά, τους ασθενείς και τους ηλικιωμένους·
  4. τονίζει τον χαμηλό αριθμό καταγγελιών, που αντικατοπτρίζει μόνο ένα χαμηλό ποσοστό των περιστατικών διακριτικής μεταχείρισης που λαμβάνουν χώρα στην πραγματικότητα

στο σύνολο της ΕΕ· σημειώνει ότι σε κάποια κράτη μέλη οι αριθμοί ενδεχομένως να είναι ακόμα και υπερβολικά χαμηλοί επειδή υπάρχουν σαφή περιστατικά διακριτικής μεταχείρισης που δεν καταγγέλλονται και των οποίων οι δράστες δεν διώκονται· τονίζει την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες προς ευαισθητοποίηση, διάδοση πληροφοριών, βελτίωση της πρόσβασης στο σύστημα απονομής δικαιοισύνης και στους μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών, παράταση της προθεσμίας για την υποβολή καταγγελίας για διακριτική μεταχείριση (που τώρα είναι υπερβολικά σύντομη), μείωση της διάρκειας και του κόστους της διαδικασίας και ευρύτερη χορήγηση νομικής αρωγής σε άπορους καταγγέλλοντες, που συνήθως είναι γυναίκες·

5. εκφράζει δυσαρέσκεια για το γεγονός ότι η οδηγία 2000/78/EK δεν περιέχει ειδικές διατάξεις για τις πολλαπλές διακρίσεις, αν και γίνεται τουλάχιστον αναφορά στο γεγονός ότι οι γυναίκες υφίστανται συχνά πολλαπλές διακρίσεις· επισημαίνει, επιπλέον, ότι ο συνδυασμός δύο ή περισσότερων μορφών διακρίσεων μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα λόγω των υφιστάμενων αποκλίσεων στο επίπεδο εγγυημένης προστασίας για διαφορετικές μορφές διακρίσεων· τονίζει πόσο σημαντικό είναι να επιτευχθεί συμφωνία στο Συμβούλιο το συντομότερο δυνατό για την έγκριση κοινής θέσης σχετικά με την πρόταση οδηγίας για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (COM(2008) 0426), που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πρώτη ανάγνωση τον Απρίλιο του 2009 και αναφέρεται ρητά στις πολλαπλές διακρίσεις·
6. υπενθυμίζει ότι η έλλειψη επαρκών στοιχείων για την ισότητα δυσχεραίνει την αξιολόγηση περιστατικών διακριτικής μεταχείρισης και τη συγκέντρωση σχετικών αποδείξεων, ιδίως όταν πρόκειται για έμμεσες διακρίσεις, στο πλαίσιο των οποίων είναι θεμελιώδους σημασίας ο ρόλος των στατιστικών, προκειμένου να αποδειχθούν οι δυσμενείς συνέπειες ενός μέτρου επιφανειακά ουδέτερου που απευθύνεται σε συγκεκριμένη ομάδα· προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταρτίσουν - και ως τμήμα της εθνικής διαδικασίας υποβολής εκθέσεων και στην ετήσια κοινή έκθεση για την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη - εναρμονισμένες και ομοιογενείς στατιστικές με στόχο να καλύψουν όλα τα κενά κατά τη συγκέντρωση δεδομένων σχετικά με την ισότητα έτσι ώστε αυτά τα δεδομένα να μπορούν να είναι συγκρίσιμα, διαχωρισμένα κατά φύλο και να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές μεταξύ γυναικών με και χωρίς κατάρτιση και με ή χωρίς οικογενειακές ευθύνες, καθώς και των γυναικών εκείνων που η εργασία τους αποφέρει το κύριο εισόδημα σε ένα νοικοκυριό, προκειμένου να καταστεί δυνατή μια ορθή αξιολόγηση των πολλαπλών και έμμεσων διακρίσεων, και να καθοριστεί αν οι γυναίκες είναι πιο πιθανό να υφίστανται ορισμένα είδη διακρίσεων από τους άνδρες·
7. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μια εργασιακή νομοθεσία που θα προωθεί την εργασιακή ρύθμιση, τη συλλογική διαπραγμάτευση, την κοινωνική προστασία και τις μισθολογικές αυξήσεις· καλεί επίσης τα κράτη μέλη να εξαλείψουν τη νομοθεσία που επιτρέπει ή ρυθμίζει την επισφαλή απασχόληση·
8. ζητεί από τα κράτη μέλη να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση, να ενθαρρύνουν τον δημόσιο διάλογο και να εφαρμόζουν πολιτικές ισότητας αποφασιστικά και με επαρκείς δημοσιονομικούς πόρους, συμπεριλαμβάνοντας την κατάλληλη κατάρτιση για επαγγελματίες σε θεσμικούς χώρους, με στόχο την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών ισότητας και την καταπολέμηση των ανισοτήτων στην αγορά εργασίας· ζητεί από τα

κράτη μέλη να ενισχύσουν τους φορείς ισότητας, και να διασφαλίσουν την ανεξαρτησία και την δέουσα χρηματοδότησή τους, καθώς οι φορείς αυτοί θα πρέπει να αναλάβουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην απλούστευση και τη διευκόλυνση της διαδικασίας υποβολής καταγγελιών από θύματα διακρίσεων, στη βελτίωση των μηχανισμών υποβολής καταγγελιών και στη διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης σχετικά με τα δικαιώματα των γυναικών στην αγορά εργασίας·

9. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να ενισχύσουν τα εθνικά όργανα επιθεώρησης εργασίας, παρέχοντάς τους τις συνθήκες και τους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους που θα τους επιτρέψουν να διατηρήσουν μια αποτελεσματική επιτόπια παρουσία προκειμένου να καταπολεμήσουν την επισφαλή απασχόληση, την αρρύθμιστη απασχόληση και τις εργασιακές και μισθολογικές διακρίσεις, ιδίως υπό το πρίσμα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών·
10. τονίζει τη σημασία της αντιστροφής του βάρους απόδειξης ώστε να διασφαλιστεί η σωστή διαχείριση των καταγγελιών περί διακρίσεων στα δικαστήρια και στις υπόλοιπες δημόσιες αρχές· κρίνει απαραίτητη την προώθηση της εφαρμογής της προαναφερθείσας διαδικασίας μέσω της κατάρτισης των εθνικών δικαστών και των ασκούντων νομικά επαγγέλματα·
11. καλεί τα κράτη μέλη να επιδείξουν μεγαλύτερη δέσμευση αναφορικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών στις πολιτικές απασχόλησης· ζητεί να εφαρμοστεί ενεργά η συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου κατά την κατάρτιση προϋπολογισμών, μεταξύ άλλων και μέσω της προώθησης της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών από την Επιτροπή, και να ληφθούν μέτρα που θα ενθαρρύνουν την απασχόληση των γυναικών με δίκαιους όρους, χωρίς ανασφαλείς μορφές απασχόλησης, με μια υγιή ισορροπία μεταξύ εργασίας και ζωής αφενός και ζωής και διαρκούς μάθησης αφετέρου, καθώς και μέτρα που θα μειώνουν το χάσμα στους μισθούς και τις συντάξεις, και, γενικότερα, θα βελτιώνουν τη θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας·
12. επικροτεί το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κρατών μελών έχει εξετάσει το ενδεχόμενο ανάληψης κάποιου είδους θετικής δράσης εντός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας·
13. παρατηρεί με ανησυχία ότι τα εθνικά δικαστήρια τείνουν να επιβάλλουν τις χαμηλότερες κυρώσεις που προβλέπονται από το νόμο και να επιδικάζουν τις χαμηλότερες δυνατές αποζημιώσεις· δίνει έμφαση στην ανάγκη η Επιτροπή να επιβλέπει στενά τους κανόνες που εφαρμόζονται σχετικά με τις κυρώσεις και τις αποζημιώσεις στα κράτη μέλη, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα εθνικά δίκαια δεν προβλέπουν κυρώσεις με απλώς και μόνο συμβολικό χαρακτήρα, και δεν απευθύνουν μόνο προειδοποιήσεις σε περιστατικά διακριτικής μεταχείρισης, όπως κατέδειξε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	15.3.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: -: 0:
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Margot Parker, João Pimenta Lopes, Liliana Rodrigues, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Beatrix von Storch, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Stefan Eck, Linnéa Engström, Rosa Estaràs Ferragut, Evelyn Regner
Αναπληρωτές (άρθρο 200 παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jens Geier, Sabine Verheyen, Patricija Šulin